

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

110. An validum sit matrimonium, cui proprius Parochus vnius
contrahentis assistit in Parochia alterius sibi non subditi? Et an dictus
Parochus, qui in aliena Parochia coniungit suum Parochianum, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

monium, verè, & propriè sacramentum sit, nec excipiatur alibi ab ea generali prohibitione, illa comprehenditur, argum. Clem. §. 1. porro, de verb. significat. Neque obstat ratio Sanchez, nam cum iam verè, & propriè sacramentum sit, & in ratione Sacramenti etiam spirituale sit, & Ecclesia generaliter prohibeat tempore interdicti ministrari Sacramenta præter supradicta, non est cur ab ea generali prohibitione excludamur sacramentum matrimonij: Ita Pontius.

3. Verùm ego utramque sententiam probabilè esse puto, & idè negatiuam cum Pontio tenet Suarez tom. 5. disp. 32. sect. 1. n. 51. Reginaldus tom. 2. lib. 32. tract. 2. cap. 27. n. 28. Filliucius tom. 1. tract. 18. cap. 2. n. 51. & alij. Affirmatiuam verò cum Sanchez tenet Coninch de sacram. disp. 17. dub. 2. n. 47. Auila de cens. p. 5. disp. 4. sect. 1. dub. 6. Villalobos in sum. 10. 1. tract. 19. diff. 4. n. 10. & alij.

4. Sed itando in opinione affirmatiua assero cum eodem Sanchez num. 5. quod nihil refert si contrahentes sint specialiter, & personaliter interdicti, possunt enim licitè copulari; quia sub illo interdicto non comprehenditur matrimonium, nisi sit expressum: & à fortiori dicendum est ex supradictis tempore interdicti fieri posse matrimonij denunciaciones, vt docet Paludanus in 4. distinct. 26. quest. 2. art. 2. num. 12. & alij.

RESOL. CVIII.

An tempore interdicti licitum sit contrahere matrimonium? Et an in prædicto tempore benedictiones tamen nuptiales fieri non possint, quia sunt officia diuina? Ex p. 5. tr. 10. Ref. 82. aliàs 81.

Sop. hoc in Ref. præcetera, & in alio §. eius not.

§. 1. Negatiuam sententiam tenet Turrian. lib. 6. disp. 48. dub. 3. Pottel in dub. reg. ver. interd. n. 19. Suar. disp. 33. sect. 1. n. 51. Philip Faber de cens. in 4. sent. distinct. 25. q. 3. disp. 5. cap. 2. n. 32. Cornejo in 3. part. tract. 5. de interd. §. 1. dub. 7. & Præpos. in 3. p. quest. 4. de interd. dub. 3. num. 23. quia constat ex cap. responsa, saltem in loco interdicto non licere ministrare Sacramenta, exceptis iis quæ ius excipit. Item ex cap. sententia. de sent. excom. in 6. Pater interdictos etiam generaliter nullibi posse recipere Sacramenta, exceptis casibus à iure expressis, idque planè supponit Bonifac. VIII. c. Alma mater, cit. atqui nullum est ius, quo permittatur matrimonium tempore interdicti generalis personalis, vel in loco interdicto.

Sup. his benedictionibus magis late in Ref. seq.

2. His tamen non obstantibus affirmatiuam sententiam tuetur Auila p. 5. disp. 4. sect. 1. dub. 6. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 19. diff. 3. n. 15. Layman lib. 1. tract. 5. p. 4. cap. 2. n. 1. Sanchez tom. 2. lib. 17. disp. 8. v. 8. Sa. ver. interd. num. 17. Henriquez lib. 13. cap. 43. n. 3. & Hurtadus tract. de interd. diff. 8. n. 27. quia quamuis in cap. sententia, de sent. excom. in 6. generatim prohibeatur susceptio Sacramentorum, exceptis casibus in iure expressis, & sacramentum matrimonij non excipiatur, id tamè intelligitur de sacramentis commissis administrationi Ecclesie, administratio autem sacramenti matrimonij non est commissæ Ecclesie, seu ministris ab ipsa ordinatis, aut deputatis, sed tantùm ipsis contrahentibus, benedictiones tamen nuptiales fieri nõ possunt, quia sunt officia diuina. Adde quod in cap. appellamus, de feris, dicitur matrimonium quocumque tempore contrahi posse, ex quo videtur excipi sacramentum matrimonij ab illa generali prohibitione tempore interdicti facta. Deinde licet matrimonium sit sacramentum, tamen est

contractus, & ita non videtur simpliciter prohibitum. Et ita hanc sententiam præter DD. citatos tenet etiam Coninch de sacram. disp. 17. dub. 2. num. 4. cui ego libenter adhaereo.

RESOL. CIX.

An benedictio nuptiarum sit tempore interdicti illicita? Et an saltem in dicto casu benedictiones nuptiales fieri possint in diebus, in quibus permittuntur diuina officia, vt Paschatis? Ex part. 5. tr. 10. Refol. 85. aliàs 84.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Henric. lib. 13. c. 45. n. 3. & Nauar. cap. 27. n. 19. Verùm contrariam docet Sanch. de mat. lib. 7. disp. 8. n. 17. Villalob. in sum. tom. 1. tract. 19. diff. 3. n. 17. Præpos. in 4. p. 9. 4. de interd. dub. 3. n. 23. vbi sic ait: Addendum est etiam benedictionem nuptialem esse materiam satis grauem, quod in ministro Ecclesie satis apparet, sed etiam in ipsis contrahentibus erit grauis violatio, eo quod illa actio satis videatur grauis, & apta ad peccatum mortale.

Sup hoc in Ref. præcetera, §. vlt. post mediũ, verè benedictiones tamen

2. Non desinam hic apponere verba Fabri de cens. in 4. disp. 25. quest. 1. disp. 5. cap. 2. num. 30. vbi sic ait: Dubium est, an benedictiones nuptiales sint prohibita tempore interdicti: nam communis opinio tenet eas esse illicitas, quia inter diuina officia computantur, imò habent adiunctam Missam, & preces solemnes, quas tempore interdicti esse prohibitas certum est. Nihilominus Couarr. in dict. cap. Alma, part. 2. §. 2. num. 7. tenet has benedictiones licere tempore interdicti, si fiant eo modo, quo concessum est celebrare diuina tempore interdicti, scilicet clausis ianuis, quia etiam ista benedictiones sunt quedam officia sacra annexa euidam Missæ, & proinde cum eisdem circumstantiis licebit. Sed obstat huic opinioni, quod in huiusmodi celebratione diuinorum permilla tempore interdicti debent excludi laici nedum interdicti, sed etiam non interdicti. Ergo sponsus, & sponsa non possunt illi Missæ interesse, & consequenter benedicti non possunt, idè sententia communis non videtur derelinquenda.

Sup. hoc in tom. 5. tr. 4. prope finem Ref. 21.

3. Nota tamen quod ex Suarez docet Tur. lib. 6. disp. 49. dub. 4. benedictiones nuptiales posse fieri in diebus, in quibus permittuntur diuina officia, vt Paschatis, &c. quod est valde notandum, & notat etiam Mercerus in 3. p. quest. 24. de interd. dub. 3. & Moseolo in sum. tract. 16. cap. 8.

RESOL. CX.

An validum sit matrimonium, cui proprius Parochus vnus contrahentis assistit in Parochia alterius, sibi non subditi? Et an dictus Parochus, qui in aliena Parochia coniugio suum Parochianum peccet mortaliter, & puniendus sit? Ex p. 3. tr. 4. Ref. 231. aliàs 232.

§. 1. Exempli gratia, si Parochus Petri contrahentis assistat in Parochia Mariae, cuius non est Parochus. Aliqui existimant, quemuis Parochum ex duobus contrahentibus, & ita Parochum viri in parochia feminae, & è contra, posse illos matrimonio iungere, & ita docet Sanchez de matrimon. tom. 1. lib. 3. disp. 19. n. 11. qui multas rationes adducit ad firmandam hanc sententiam.

Sup. hoc supra in Ref. 89. §. Et tandem obserua, sed lege eam à principio.

2. His tamen non obstantibus, aduersus illum contrariam tenet Basilius Pontius de mat. lib. 5. cap. 16. num. 4. & alij penes ipsum, qui etiam adducit

aliquas Cardinaliū declarationes. Prima ad Episcopum Brugnatensem sic ait: Si quando vir ad domum vxoris accedit pro contrahendo, & consummando matrimonio, is proprius Parochus sit, qui vxoris est, & illis benedictionem sacerdotalem dare poterit de iure. Secunda ad Episcopum Leonensem, ita ait. Ut proprius Parochus sit, qui vxoris Parochus est, si in domo vxoris contrahitur, vel eius parochia, vt *supra*, in vna Brugnatensi benedicere sponfos debet, non obstante quacumque consuetudine contraria, & immemoriali. Et quamuis ad has declarationes possit quis respondere, in illis tantum dici sufficere Parochum vxoris quando contrahitur in parochia vxoris, & non addi illum præcisè requiri, quasi eo ipso dicant vnum sufficere, non verò negari, quin alter possit esse presens, hoc tamen responsum refelletur ex earum declarationum verbis rectè consideratis; nam questionem propositam quis censendus esset in parochia fœminæ, verbi gratia, proprius Parochus, respondet Episcopo Brugnatensi, proprium Parochum esse vxoris, quando in parochia vxoris: cumque Concilium dicat contrahendum coram proprio Parocho, & Congregatio declaret illū esse proprium Parochum, manifestè sequitur coram alio non posse contrahi matrimonium; expendo etiam in secunda declaratione dictum esse, Parochum vxoris esse, qui in eius parochia benedicere sponfos debet. Nota verbum *debet*, non ergo alius potest, nec Parochus viri in parochia fœminæ; alias non vterentur Cardinales verbo *debet*, & hæc omnia asserit Pontius *vbi supra*, qui respondet ad argumenta Sanchez.

3. Verum sententia affirmatiua Sanchez, quam Pontius impugnat, sequitur nouissimè Layman in *Theol. moral. lib. 5. tr. 10. part. 2. c. 5. n. 3.* & Villalob. in *summ. tom. 1. tract. 13. diff. 18. n. 2.* sic asserens. [Vade el matrimonio hecho delante de qualquiera de los Parochos de los contrayentes, aunque se haga fuera de su parochia, la razon es porque el Parocho à qui no exercita officio de iurisdiccion, que solo es testigo, y aunque la exercitara, no pertineceria esto à iurisdiccion contentiosa, sino à voluntaria, que es de consentimiento de la partes, laqual se puede exercitar fuera del territorio, y como el Concilio Tridentino no pone por sustancia, ni circunstancia deste contrato, que se haga en la propria parochia, no ay para que entenderlo à esso.] Ita ille; vnde remanet hæc sententia satis probabilis.

Sup. hoc in Ref. nor. præteritæ à principio.

Sup. hoc ibidem lege §. Sed difficultas.

4. Sed an dictus Parochus, qui in alia parochia coniungit suum parochianum, peccet mortaliter, & puniendus sit, negat Sanchez & Villalobos; affirmat verò Pontius, & Henriquez, at vtraque opinio est probabilis.

RESOL. CXI.

An Episcopi possint prohibere, ne matrimonia domi contrahantur?

Et an vt dicatur matrimonium in facie Ecclesie celebrari, sit opus, vt in Ecclesia ipsa materiali, vel eius limine celebretur, vel satis sit coram fidelium multitudine?

Et an hodie dicatur satis contractum in facie Ecclesie si coram Parocho & duplici teste, denunciationibus præmissis, matrimonium in eatur? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 278. alias 279.

§. 1. **N**egatiuè respondet Barbosa *de potest. Episc. part. 1. alleg. 32. num. 18.* & ita declarauit sacra Cardinalium Congregatio his verbis. Ordina-

rius non potest prohibere, quin matrimonia domi celebrentur seruata Concilij forma. Sed cum matrimonia non debent, vt in Ecclesia celebrentur, id hortari debent, non præcipere. Et hanc declarationem adducit Rebellius *part. 1. lib. 2. quest. 7. sect. 2. num. 11.* Et ratio est, quia vt obferuat Sanchez *tom. 1. lib. 3. diff. 15. num. 20.* Reginaldus *tom. 2. lib. 3. cap. 33. num. 241.* & alij, vbi nullum reperitur impedimentum, debet Parochus volentes contrahere matrimonio in facie Ecclesie coniungere, vt constat ex Concilio Tridentino *sess. 24. de matrim. cap. 1.* vbi si nullum legitimum apponatur impedimentum ad celebrationem matrimonij, in facie Ecclesie procedatur. Vt autem dicatur matrimonium in facie Ecclesie celebrari, non est opus vt in ipsa Ecclesia materiali, vel in eius limine celebretur, sed satis est coram fidelium multitudine, vt testatur Abbas in *cap. finali, de censur. despons. num. 9.* vbi Propositus *num. 9.* Alexander de Neuo in *prim. n. 25.* Syluester *verb. matrim. 1. q. 17. dicto secundo*, & alij. Hodie autem dicitur satis contractum in facie Ecclesie, si coram Parocho, & duplici teste, denunciationibus præmissis, matrimonium in eatur. Ita Sanchez.

2. His tamen non obstantibus inuenio, vt obseruat Pontius *tract. de impedim. matrim. cap. 3. quest. 25. cap. 26. §. 2. verb. 3.* Patres Concilij Provincialis Colonienis 2. *cap. 33.* aliter decretis, & in nostra Synodo Panormicana 1615. *part. 1. num. 22.* sic decretum est. Nullo autem alio in loco, nisi in Ecclesia, nisi propria Sacramentorum domus est, sponfos iungat Parochus, nisi iultam ob causam Archiepiscopo probatam. Quocirca caueant medici, ne facili negotio fidem faciant ipsos, aut propter ægritudinem, aut corporis imbecillitatem Ecclesiam adire non possent. Vide Rebellium *loco citato.*

RESOL. CXII.

An sponsus profecti recreationis causâ possit vbi matrimonium contrahere? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 330. alias 231.

§. 1. **R**espondent communiter negatiuè, quia tale matrimonium non esset contractum in facie Ecclesie, nec coram Parocho sponsi, seu sponsæ, neque de Parochi licentia, ergo erit nullum; & ita sententiam Doctorum, quos citat Cencio *de presb. Episc. part. 3. allegat. 32. n. 66.* Riccius in *præc. 10. 1. resol. 214. n. 2.* & Menoch. *vol. 4. conf. 378.* qui pro hac sententia adducit quatuor Sacræ Rotæ decisiones.

2. Sed his non obstantibus, aliqui sentiunt, quod cum qui habet alicubi etiam parui temporis habitationem, posse contrahere, & coram Parocho habitationis & coram sui domicilij Parocho, si velit, & ita nouissimè hanc sententiam docet Basilus Pontius *de matrim. lib. 5. c. 13. §. 1. n. 4.* & ante illum Emanuel Sà expurgatus à Magistro Sacri Palatii, vbi *verb. Parochus, num. 2.* sic asserit: De parochia efficitur quis acquisitione domicilij. Quantum ad presentiam autem, & Eucharistiam, sufficit habitatio per sex menses secundum quosdam. At melius alij sufficere quantum ad Sacramenta illic habitare, & non posse commode ad proprium ire. Ad matrimonium verò sufficit, vel modica habitatio, & *verb. matrimonium, num. 2.* ita ait. Qui alicubi habitant non animo permanendi, quibusdam non videtur posse sub illo Parocho contrahere. At vbi videtur Congregatio Concilij aliud sentire, scilicet sufficere illic habitare dum contrahunt. Sic Emanuel Sà.

3. Declara